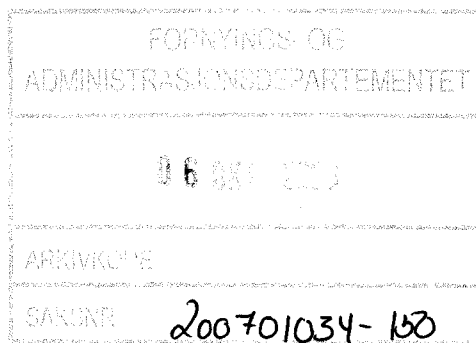

UNIVERSITETET I OSLO

FAD
Pb. 8004 Dep
0030 Oslo

Dato: 25. september 2008
Deres ref.: 200701034/HES
Vår ref.: 2008/11988-3/al

Universitetsdirektøren

Postboks 1072 Blindern
0316 Oslo

Telefon: + 47 22 85 63 01
Telefaks: + 47 22 85 44 42

Nettadresse: www.uio.no

Høringsuttalelse: "Felles IKT-arkitektur i offentlig sektor" (FAOS-rapporten)

Vi viser til høringsbrev fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) av 25. juni 2008 vedlagt rapporten "Felles IKT-arkitektur i offentlig sektor" fra en arbeidsgruppe nedsatt av FAD i august 2007.

UiO støtter det de grunnleggende prinsippene i denne rapporten. Vi ønsker særlig å peke på betydningen av å få fram en felles arkitektur så raskt som råd, og i dette arbeide legge særlig vekt på å legge til rette for informasjonsdeling på tvers av statsetatene.

Arbeidsgruppen foreslår som et ledd i arbeidet med å nå dette målet at det etableres et regime for arkitekturprinsipper som er konkretisert i form av 8 grunnprinsipper. Disse er etter UiOs oppfatning viktige, men de er ikke tilstrekkelige i den form de er gitt i denne rapporten. Det er etter vår oppfatning viktig å gjøre disse prinsippene operative gjennom en større grad av konkretisering. Dette gjelder særlig interoperabilitet og tilgjengelighet.

Interoperabilitet

Interoperabilitet mellom statlige informasjonssystemer er etter vår oppfatning raskest realiserbart gjennom at det opprettes et samtrafikknav der det fokuseres på et begrenset antall viktige tjenester. Hensikten med å begrense antallet tjenester er å redusere kompleksiteten i samtrafikknavet så langt at det kan realiseres raskt.

Tilgjengelighet

Bred tilgjengelighet via IT av offentlige tjenester er et viktig mål, som krever at det etableres effektive autentiserings- og autorisasjonstjenester. Teknologien for å realisere dette er tilgjengelig, og det haster med å få operative løsninger på plass. Universitetet ønsker i den forbindelse å peke på utdanningssektorens felles løsning av felles elektronisk ID (Feide) som en vei til å realisere dette målet. Feide er i produksjon og er ikke bare en nasjonal løsning, der er i tillegg en del av en internasjonal og velfungerende føderasjon.

Vi vill videre peke på behovet for entydige personidentifikatorer som samtidig ikke innebærer en så stor risiko for identitetstyveri som dagens bruk av fødselsnumre innebærer. Dette problemet blir forsterket i vår sektor av at vi har en betydelig brukermasse som ikke har fått tildelt norske fødselsnumre og som samtidig må ha en entydig personidentifikasjon. Dette krever etter vårt syn en fellesløsning som kan tildele unike og entydige identifikatorer som en web-tjeneste. Det kan godt være at en utbygging og raffinering av den løsningen som Samordna opptak i dag har for å løse denne problemstillingen, kan være en farbar vei for å håndtere denne problemstillingen.

Felleskomponenter og fellestjenester

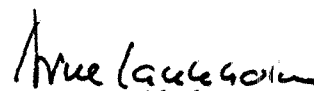
Vi vil ellers gi vår tilslutning til hovedprinsippene under felleskomponenter og fellestjenester. UH-sektoren har en lang tradisjon for å etablere slike tjenester, og har gode erfaringer med sentralisert drift. Vi vil imidlertid peke på at det neppe er tjenlig på lang sikt med løsninger der det bare er en løsning og en leverandør. Sentralisering ut over en viss størrelse gir ikke nødvendigvis bedre effektivitet. Det er etter vår erfaring et gjennomgående trekk at alternative løsninger, minst to, kan skape sunn konkurranse og sikre at løsningene utvikler seg i takt med endrede behov og nye teknologiske muligheter.

Styringsprinsipper

Rapporten anbefaler felles arkitekturprinsipper, men er relativt vag i sin angivelse av hvordan disse skal gjennomføres. Universitetet gir sin støtte til at det etableres ordninger med økonomiske incentiver for å stimulere til interoperable løsninger, men vi tror ikke at dette er tilstrekkelig. Det er etter vår oppfatning behov for en sterkere styring på dette området enn hva som nå er tilfelle. En måte å oppnå dette på, er å gi økte fullmakter til Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI), men dette må i så fall følges opp med mekanismer som sikrer at de løsninger som gjennomføres, er optimale valg. Det siste kan muligens realiseres ved at det etableres organer for styring innenfor den enkelte statlige sektor, men innenfor et overordnet statlig rammeverk som forvaltes av DIFI.

Med vennlig hilsen

Gunn-Elin Bjørneboe
universitetsdirektør

Arne Laukholm
IS-direktør